

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Święcony sprawom Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY		CENA ŚROSIEM:	
4ta miejscowych i zamieszonych:	Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja I № 88, telefonu № 59, skrytka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Goniec-Częstochowa”.	Za jedną wiersz lub jego miejsce na 1-zej stronie 80 k., na IV-jej 10 k.	
Rocznie — 10. —	Redakcja stwarza tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.	Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.	
Półrocznie — 5. —	Asystentacja w dni powszednie od godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-ej rano.	Należnie za wiersz 50 kop.	
Kwartalnie — 1.50	Reklamy bez zastrzeżenia nie wzwraconaj się.	Ostatnia drobna po 8 kop. za wiersz	
Miesięcznie — 50	Preumeratę i ogłoszenia w Częstochowie scyjmują wszystkie księgarnia.		

Sz. prenumeratorów prosimy o wniesienie prenumeraty na II półrocze.

Reprezentantem „Gonca Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentację „Gonca Częstochowskiego” na Zawiercie objął księgarńia pani **Z. Hubickiej** w Zawierciu.

Prenumeratę na „Goniec Częstochowski” w Rakowie przyjmuje p. **Kolasiński**.

W dniu 3 października (20 września) 1907 roku odbył się w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie o godzinie 10-iej rano sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości p. **Wacława Lesieckiego**, położonej w Dąbrowie Górniczej na Redenie przy ulicy Sławkowskiej. Nieuchomością są sibiada się z obersnego placu, na którym znajdują się mrowane dwa domy piętrowe i jeden parterowy, oraz fabryka cegły ogniowalnej z maszyną parową i piecem Hoffmanowskim. Przy domach są ogrody. Blizsza wiadomość u adwokata Mikulińskiego w Zawierciu. 856—3—1

Lekarz-Bentysta
M. GREJNIEC

Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bóla. Zębę sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywó ruszenia zębów.

Alaja № 10, dom p. Bajerowej, gdzie skład apteczny p. Nowada, telefon № 108.

Kalendarzyk.

D. 13 Września.

Imiona chrześcijańskie: dziś Eugenii P. jutro Podwyższenie Krzyża św.

Imiona słowiańskie: dziś Chrośtawła jutro Ziemowisła

Wschód słońca godz. 5 m. 26, zachód godz. 6 m. 28.

Ubyło dnia: 3 godzin 48 minut.

PIES I KOT.

— Dzieki swemu podeszłemu wiekowi, jak również wypróbowanej już nieraz łagodności, otrzymał Sokrates, centkowy buldog najczystszej rasy, uroczyste pozwolenie wylęgiwania się bez przeszkody przed kominkiem w przed-sionku. Leżał więc tam dzień cały, drzemał, a gdy z kominka wyskakiwały z trzaskiem iskry, zrywał się z miejsca i rzucał wojownicze spojrzenia w głąb płomieni.

— Taki ognisty przysnic wcale niema sensu, warczał—a na jego pomarańczowym pysku malowało się bezgranicznie obruszenie— trzeba by raz przecież pokazać ogniołwi, że jest źle wychowany.

Po namyśle jednak uznawał za rozsądniejsze usnąć się trochę na bok i przemykał na wszystko oczym.

— Pozycja ta i zdumienie filozoficzne zrobiło swoje: Udało mu się zasnąć dość głęboko, gdy na pierwszym piętrze rozległ się miękki głos kobiety.

— Kiciuś, kiciuś, kiciu, kici, nie uciekaj, chodź tu do mnie kiciuś, to dostaniesz mleczka...

Za schodów zsunęła się lekko przepyszna kotka perska, stanęła na ostatnim stopniu, jak gdyby wahała się chwilę, obejrzała się bądaw, co w kóło i szła dumnym krokiem do ognia. Sokrates zajął całe miejsce przed ogniem i chrapał potężnie. Kotka dotknęła go miękko

Wiadomości historyczne: 1764. Stanisław August składa przysięgę na pacts conventa. 1779. Przejście Suworowa przez Alpy.

Wobec kryzysu.

Nie ulega wątpliwości, że przemysł nasz w ogólności, a metalowy w szczególności przechodzi kryzys. Wobec tego będzie zupełnie na miejscu postawienie pytania, jak się mają zachować robotnicy, zwłaszcza Związki zawodowe.

Niektórzy doradzają, aby robotnicy obniżyli swe żądania, ale obniżenie np. płac nigdy i nigdzie nie doprowadziło jeszcze do zażegnania kryzysu ekonomicznego. Kryzysy kapitalistyczne nie są zgola zależne od dobrej woli ani robotników, ani przedsiębiorców. Tu działają ślepo przemożne prawa ekonomiczne.

Wszak napewno twierdzić można, że przy takiej sytuacji zaczęta taktyka ze strony związków zawodowych, chybia celu. Skoro przedsiębiorca nie ma możności podnieść ceny za swoje wyroby, skoro niema obrotu na towary, robotnicy postąpią bardzo nie mądrze występując z żądaniem podwyżki płacy. Tym bardziej jest to chybiłone tam, gdzie przedsiębiorstwo przynosi wskutek kryzysu czasowo straty. Tak bywa rzeczywicie: niejednokrotnie przedsiębiorca utrzymuje w ruchu fabrykę pomimo że ponosi straty, czyni to zazwyczaj oczywiście nie z dobrego serca, a dlatego, że zamknięcie fabryki doprowadziłoby go niezwłocznie do bankructwa, prowadzenie jej dalej umożliwia utrzymanie się na powierzchni, dopóki nie nastąpią lepsze czasy. Jeżeli jednak — w takiej sytuacji robotnicy występują z nowymi żądaniem utrzymania przedsiębiorstwa staje się faktycznie często niemożliwe. A więc stawiać żądania nowe co do podwyższenia płacy i skrócenia dnia muszą obecnie robotnicy bardzo i bardzo oględnie. Mogą oni liczyć na powodzenie tylko w takich wypadkach, kiedy

dane przedsiębiorstwo, pomimo kryzysu, znajduje się w warunkach zupełnie dobrych. Związki zawodowe mają tedy bezwarunkowo zadanie powstrzymać robotników od strajków niewczesnych, które muszą skończyć się klęską.

Zadanie to trudne niewątpliwie. Ogół robotniczy u nas nie przywykł do postępowania rozważnego i oględnego w takich wypadkach i pobopność do strajków bywa niewątpliwie zbyt wielka. Większości robotników strajk przedstawia się jak jakiś środek cudowny, którym na wszystko zaradzić można. Strajkować łatwo wygrać strajk — w tym sztuka! Wygrać zaś można tylko, gdy się zwazy dokładnie szanse walki. Wpóić to przekonanie w ogół robotniczy, powstrzymać zbyt krewkich kolegów od hazardownych kroków, to jedno z ważnych zadań.

Lecz i tam, gdzie chodzi o obronne stanowisko, gdzie nie robotnicy stawiają żądania, lecz przedsiębiorcy chcą pogorszyć warunki, trzeba rozważyć i zimnej krwi ze strony związków zanim przystąpią do walki. Nie może być mowy o bezkrytycznym ustępowaniu w takich wypadkach, ale przeczorni kierownicy związków raczej doradzać winni chwilkowe ustępstwo.

Słowem — kryzys zmusza związki zawodowe do ogromnej ostrożności. Należy wpóić w ogół robotników przeświadczenia o tem, że samym tylko rozmachem i uporem nie zawsze osiąga się rezultaty, należy przyzwyczaić ten ogół do oceniania rozważnego szans i unikania strat niepotrzebnych.

A niezależnie od tego, starać się o to, by Związki Zawodowe rozwijały się, potężniały, zwłaszcza pod względem materialnym, gdyż jedynie pełna kasa stanowi o sile związku i zupełnie słusznie mówią, że związek bez pieniędzy, to chałupa bez dachu.

Bezstronny głos niemiecki.

Pod tym tytułem bawarskie pismo „Das Bayrische Vaterland” pisze o ostatnim niemieckim wiecu, co następuje:

Sokrates mruknął niechętnie i zmienił temat rozmowy.

— Gdy na wystawie otrzymał nagrodę, był bardzo zadowolony, a gdy raz był chory, głaskał mię ciagle, tak, że m prawie życzyl sobie częściej chorować. Zwykle bowiem nie zwraca na mnie żadnej uwagi.

— Nanieżnośćlejsi są goście, — mówiła kotka, snując dalej swą myśl. Zaledwie mnie zobacz, już oczarowani moją piekrością, chcieliby mnie złapać, pieścić i nie mogą zrozumieć dlaczego ja isę do nich niechęć. Wstrętne nieprawdaż.

— Dla mnie ośobście nie! — wykrzyknął pies — na nic podobnego nie mam, przyczynny się oskarżać, przeciwnie, byłoby mi to bardzo przyjemnie. Na wystawie mówiono o mnie dużo pochlebnych rzeczy — ale w życiu... prawdopodobnie wyglądam mój przemawia przeciwko mnie. Niapravdaż?

Kotkę zakłopotalo to pytanie.

Nie należy przecież sądzić z pozorów, i ja niegdyś byłam dla człowieka nie napsobiona, trudno zaprzeczyć, że w swym wyglądzie masz coś takiego, co możnaby uważać za coś odpychającego.

— Przekleństwo mego rdu, — odparł Sokrates — jednak poza nienawścią wrodzoną de tych podłych kundliów owczarskich, których konieczności istnienia doprawdy nie mogę zrozumieć, postadam zabite moze najlepsze serce pod słońcem. Lecz nikt w to nie wierzy. Dzieci na przykład, z któremi na honor, pragnąłbym bawić się i dokazywać, zmykają odemnie zawsze z wraskiem i wolą zabawić się z jakimś

Wykonywa: pomnik, हुत्र, portrety, otkaz, roboty przy budowach kościółow, jako też i każde roboty w zakresie rzemiosła wcho-
 dzące, od najwycieńszych do najwyskwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajow, na i zagranicą-
 nych prima i asterjalow kamienie i drzewa. Dekoracje domow od reit modelowane i wszelkie roboty strukturalne. Zakład podemian-
 sie wykonywać roboty w miejscowoscach najodleglejszych, fabrykacje, rysunki i kosztorysy na każde zadanie darmo. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alaja III dom wfabnrv.

Nowość!Największym nowoczesnym wynalazkiem pod
względem kulinarnym i ekonomicznym jest**Nowość!****„ŻYCIE”** środek odżywczy bez żadnych składników sztucznychWynalazek **Zygmunta Sobocińskiego**.Drożyzna opału i brak czasu nie pozwalają wielu osobom należycie odżywiać się, bo spożywanie w lichym gatunku herbaty, kawy, lub mało pożywnych zimnych potraw dodatnio na organizm ludzi pracy nie wpływa. Brakowi w tym względzie w zupełności zapobiega nowowynaleziona **Konserwa**„**ŻYCIE**“ która smakiem i wielce pożywnymi częściami swemi przewyższa wiele, bardzo wiele potraw, jest zdrową i daje się łatwo przygotować, a przez niską cenę jest przystępną dla wszystkich bez wyjątku osób. **Konserwa**„**ŻYCIE**“ nie wymaga zupełnie gotowania: rozbita łyżką w gorącej przygotowanej podzie, jest już gotową wyborań zupą do użycia. Na 3-4 głębokich talerzy wystarcza porcja konserwy „**ŻYCIE**“ za 26 groszy, a dla pojedynczych osób wystarczy w zupełności, przy porcji za 13 groszy—1½—2 talerzy wyborowej bardzo pożywnej zupy.**Konserwa „Życie” jest zupełnie nowym wynalazkiem i wyrobem krajowym.**Nabywać można w fabryce parowej **Jana Szperlinga** w Będzinie, Ziemia piotrkowska.Składy główne w Częstochowie: **S. Ruciński III** Aleja dom własny; **Z. Sobociński** handel win, rynek Jasnogórski № 25.

814

Zadać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych. **Handlującym rabat.**

30—6

GOLGOTA

w żywych obrazach w wielkim budynku panoramy. Aleja III obok parku. Otwarta codziennie.

Nadeszły nowe obrazy w kolorach.**NARODOWE**
Papierosy

20 sztuk 5 kop.

Tow. Akc. Sp.

J. L. SZERESZEWSKIEGO

ŻADAĆ WSZĘDZIE.

847

6—1

Towarzystwo

„Europejska Konkurencja”

Sosnowiec, ul. Modrzejska dom p. Turskiego.

Wszystkie przedmioty po 20 kop.

Miedzy innymi towarami wyroby galanterijne, terrakotowe, majolikowe i toaletowe.

Oddziały nasze we wszystkich większych miastach Królestwa Polskiego i Rosji. 351—36—9

Egzystująca od lat 9-ciu

Pierwsza Pracownia Koider watowanych

oraz

Skład Waty własnego wyrobu

pod firmą

E. H. SCHUMANN

dawniej

K. LECHOWSKI

Przeniesione zostały z I-jej alei w aleję II-gą 37 dom Landau. 798

1-1

Aleja II № 37.

Zawiadamiam Szanownych Rodziców i Opiekunów, że zakładam

Pensję żeńską 7-klasowąz programem gimnazjalnym **tymczasowo** przy ulicy 7-miu Kamienic № 23, I-sze piętro.Z powodu spóźnionego odbioru Koncesji rozpoczynam naukę **20 września**. Zapisy uczennic przyjmuję od 9—11 przed południem i od 4—6 po południu. **Leonja Komar.****SKŁAD ŻELAZA****S. WRZESZIŃSKI KATOWICE**

ul. Grundmanna № 1,

Poleca: **Sprzęt domowe i Artykuły żelazne i kuchenne.** dla fabryk **mosiężne.**Wyroby stalowe (Solingen) **Rzemieśnicze narzędzia.**

847

30—6

ZEGARKI

„OMEGA”

Polecamy
Zegarki
„OMEGA”

które dają rezultaty dotąd przez żadne inne zegarki nieosiągnięte.

Reprezentantem

na Sosnowiec okolicach jest

J. Fürstenberg

który ma bogato zaopatrzone sklepy w zegarki „OMEGA” złote, srebrne i z różnego metalu, po cenach fabrycznych, przy ulicy

666 **Modrzejskiej.** 26—1

Baczność przed falsyfikatami: zegarki „Omega” złote muszą być 56 próby—srebrne 84.

Zatwierdzona przez wyższe władze

SZKOŁA MODNIARSKA

z prawami udzielania patentu

M-me HENRIETTEprzy magazynie mód **Mazowiecka № 6.** Zapis uczennic codziennie. 887 6—1

Gabinet masażu i gimnastyki

leczniczej

(Masaż na ból głowy gimnastyka Frenkłowska i t. p.)

St. KIFFER

2 aleja № 30. Tamże ościac można Buskie białe i wodę mineralną dla 930 kąpielców. 15—8

Nagrody rb. 5 (pięć)

Laskawemu oddawcy zaginionych podczas kradzieży w laboratorium huty „Częstochowa” 2 książeczek w ceratowych oprawkach z rachunkami T-wa Szerz. Wiedzy, oraz 2 kopert z różnymi dokumentami. Zwracać się do inż. Józefa Wehra w Rakowie. 849 8—1

Wyprzedzi

jesienna kwiatów doniczkowych siana od lat kilku z cen niebywale niskich rozpoczyna z dniem 6 września, w sklepie ogrodniczym

S. Jastrzębskiego
w **Częstochowie.**

819

6—1

Zawiedomienie.

Przerwana roboty moje kowalce przy fabryce Mottów, zostały z dniem dzisiejszym wywołane. Wywam moich dawnych p.p. właścicieli i pomocników do powrotu do pracy. **Józef Kluzniak.** 853—1—1

Poszukuje miejsca gospodni domu u pojedynczej osoby. Znam się dobrze na kuchni i na gospodarstwie. Adres ulica Sw. Barbary Nr. 4 u Markowskiego. 852-1-1

Potrzebuję czeladzi stolarskich na roboty białe i meblowe. Wąsy kolejowe Nr. 22 Rutkowski. 851-1-1

Zakład ślusarsko mechanicznypoleca części rowerowe różnych gatunków, jak opony od 3 rb. 75 kop. i kieszki od 2 rb., nowe i używane rowery, a także że reparacje i emalowanie. Zarządzający **Kurasiewicz**, Częstochowa. Teatrna 19a cyklostrom. 48—810Dnia 20 września gospodarskie od 30 do 60 k. a także kawę herbatę i mleko. **Ul. Cerkiewna Nr. 4 m. 12.** 832—3—3Niemka zagraniczna młoda inteligentna poszukuje lekki lub konserwacji oferty **Gońce Częstochowski „Dla zagranicznej”** 888 3—

Do wydzierżawienia

dóm o trzech mieszkanich za 150 rb. rocznie ul. Sw. Kazimierza id. Szadniewicza. 845 3—2

Mężczyzna w sile wieku z 4-ro klasową wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady? **Widmość w Redaktor.** 846 3—2W przywołanym domu można umieszczyć 2-ch uczniów Gimnazjum Polskiego. **Widmość Teatrna 19a (1 piętro).** 785—0—7Szukam dla ucznia Gimnazjum Polskiego skutecznego opiekuna iem obywatelski. **Cerkiewna Nr. 11, I-sze piętro.** 811 2—1Redaktor: **Wł. Rowiński.**